

درآمدی بر جنبش‌های سیاسی در عربستان

www.ketab.ir

گردآوری و تالیف:

محمد مجید لک

علی اصغر لک

ویراستار: ابراهیم شهریاری سرچشمه

درآمدی بر جنبش های سیاسی در عربستان

گردآوری و تالیف:	محمد مجید لک ۱۳۶۱، علی اصغر لک ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآور:	درآمدی بر جنبش های سیاسی در عربستان، تالیف، محمد مجید لک و علی اصغر لک.
مشخصات ظاهری:	۹۶ ص
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۶۵-۶۵-۳
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
ویراستار:	ابراهیم شهریاری سرچشمه
یاداشت:	کتابنامه: ص. ۹۳.
موضوع:	شیعیان - عربستان سعودی - جنبش ها و قیام ها
موضوع:	Shiites _ Saudi Arabia _ Protest movements
موضوع:	عربستان سعودی - تاریخ -- قرن ۲۰م. - جنبش ها و قیام ها
موضوع:	۲۰th century - Protest movements- Saudi Arabia- History
شناسه افزوده:	لک علی اصغر، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده:	شهریاری سرچشمه، ابراهیم، ۱۳۵۱ -، ویراستار
رده بندی کنگره:	BP۲۳۹
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۵۳
شماره کتاب شناسی ملی:	۷۵۴۹۰۷۳
عنوان:	درآمدی بر جنبش های سیاسی در عربستان
گرد آوری:	علی اصغر لک، محمد مجید لک
ناشر:	انتشارات نگارش شرق
قیمت:	۲۰۰۰ تومان
کتاب آرا:	لیلا شهریاری سرچشمه
ویراستار	ابراهیم شهریاری سرچشمه
تلفن:	۰۲۱ ۷۷ ۵۱ ۴۴ ۷۸
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۹
نظارت بر چاپ:	ابراهیم شهریاری سرچشمه
اجرا:	سرچشمه اندیشه تبلیغ



چکیده

ملت ایران توانستند در طول دهه گذشته با به ثمر رساندن انقلاب اسلامی خویش، تحول بزرگی در سطح دنیا به وجود آورند. بدون شک انقلاب اسلامی ایران تأثیر بسزایی بر جهان اسلام و به ویژه شیعیان برجای گذاشت. این رخداد عظیم، اثرات متعددی بر ملت‌های جهان به خصوص بر شیعیان کشور عربستان گذاشت. بسیاری از صاحب نظران معتقدند رهنمودهای امام خمینی (ره) در مورد قیام علیه حکام مستبد، الهام بخش شیعیان استان‌های شرقی عربستان بوده است. در واقع در پی شورش‌ها و تظاهرات شیعیان ایران در سال ۱۳۵۷ هجری قمری در هم شکسته و خسته شیعیان عربستان و دیگر نقاط جهان اسلام زنده شد و مجدداً روح امید در کالبد آنان دمیده شد. پس از انقلاب ایران، روحیه خود باوری و اعتماد به نفس شیعیان عربستان که رو به خاموشی می‌رفت مجدداً زنده و تقویت شد و آنان جرأت و شجاعت خود را باز یافتند تا در مقابل اربابان سعودی بایستند و به طور علنی و بی پرده شکایات و مطالبات خود را مطرح کنند. در حقیقت به واسطه انقلاب ایران آگاهی و بینش جدیدی در میان شیعیان عربستان و دیگر نقاط جهان پدید آمد و انقلاب به الگوی آنان تبدیل شد. بخش اعظم کارهای اجرایی نفت را در عربستان شیعیان انجام می‌دهند یعنی تولید ثروت از راه نفت در دست شیعیان رقم می‌خورد، ولی عدم توزیع ناعادلانه ثروت در مناطق شرق نسبت به سایر مناطق، مظهری از خشم و غضبی است که وهابی‌ان نسبت به شیعیان اعمال کرده‌اند. یکی از دلایلی که باعث شد شیعیان عربستان و همچنین جامعه محروم این کشور همچون سایر کشورهای خلیج فارس تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایران قرار گیرند، همین بی‌عدالتی روا شده در حق آنها بود، همچنین انقلاب ایران موجب شد فضای جدیدی در عربستان ایجاد شود و مخالفت سیاسی شیعیان با حکومت شتاب و عمق بیشتری پیدا کند.

کلیدواژه:

انقلاب اسلامی ایران، شیعیان، عربستان سعودی، تحولات سیاسی

فهرست:

فصل اول:

۱- مقدمه:

۱-۱- مقدمه:

۱-۲- نظریه پخش:

۱-۲-۱- تعریف نظریه پخش:

۱-۲-۲- ویژگی‌های نظریه پخش (با تاکید بر پخش فرهنگی):

۱-۲-۳- انواع پخش:

۱-۲-۴- اصول و مولفه‌های نظریه پخش:

۱-۲- نتیجه‌گیری:

فصل دوم:

۲-۱- مقدمه:

۲-۲- سرزمین عربستان:

۲-۲-۱- اهمیت استراتژیک عربستان در منطقه:

۲-۲-۱-۱- اهمیت جغرافیایی:

۲-۲-۱-۲- اهمیت فرهنگی:

۲-۲-۱-۳- اهمیت منابع طبیعی:

۲-۲-۱-۴- اهمیت بازار مصرف:

۲-۳-۱- مرزهای بین‌المللی عربستان:

۲-۳-۲- جامعه عربستان:

۲-۳-۲-۱- ساختار قومیتی جامعه عربستان:

۲-۳-۲-۲- نظام اجرایی و حکومتی در عربستان:

۲-۳-۳-۱- ساختار سیاسی عربستان:

۲-۳-۳-۱-۱- ساختار سیاسی رژیم آل سعود:

۲-۳-۳-۱-۲- نقش وهابی‌ها در ساختار سیاسی عربستان:

۲-۳-۳-۱-۳- احزاب قانونی و احزاب غیر قانونی:

۲-۳-۳-۱-۴- گروه‌ها و جنبش‌های سلفی در عربستان:

۲-۳-۳-۱-۵- اصلاحات در ساختار سیاسی عربستان:

۲-۴- شبکه‌های ارتباطی:

فصل سوم:

۲-۵- وضعیت شیعیان عربستان:

۲-۵-۱- اهمیت شیعیان عربستان:

۲-۵-۲- تاریخچه شیعه در عربستان:

۲-۵-۳- وهابیت، اندیشه‌ها، رهبران و گروه‌ها:

۲-۵-۴- گروه‌ها و جنبش‌های سلفی در عربستان:

۲-۵-۵- هویت شیعی در بستر هویت سعودی- وهابی:

صفحه

۱۱

۱۲

۱۳

۱۳

۱۴

۱۴

۱۵

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۸

۱۹

۱۹

۱۹

۲۰

۲۰

۲۱

۲۲

۲۲

۲۳

۲۳

۲۳

۲۴

۲۴

۲۶

۲۶

۲۷

۲۹

۳۰

۳۳

۳۴

۳۶

۳۸

۳۸

۴۰	۳-۱-۶- وضعیت حسینی‌های شیعی در عربستان:
۴۱	۳-۱-۷- وضعیت حوزه علمیه شیعیان در الحساء:
۴۱	۳-۱-۷- تبعیض اقتصادی آل سعود بر علیه شیعیان عربستان:
۴۲	۳-۱-۹- تبعیض مذهبی سعودی‌ها بر علیه شیعیان:
۴۳	۳-۱-۱۰- تبعیض آل سعود نسبت به شیعیان در مشاغل و شهرها:
۴۴	۳-۱-۱۱- تبعیض آموزشی سعودی‌ها بر علیه شیعیان:
۴۴	۳-۱-۱۲- تبعیض در آموزش مذهبی شیعیان:
۴۵	۳-۱-۱۳- اقدامات تبلیغاتی ضد شیعی عربستان:
۴۶	۳-۴- فرقه‌های شیعی در عربستان:
۴۶	۳-۲-۱- امامیه:
۴۶	۳-۲-۲- زیدیه:
۴۷	۳-۲-۳- اسماعیلیه:
۴۹	فصل چهارم:
۵۰	۴-۱- مقدمه:
۵۰	۴-۲- گروه‌های اسلام گرای شیعی عربستان:
۵۲	۴-۳- شخصیت‌های سیاسی- مذهبی شیعی در عربستان:
۵۳	۴-۴- جریان‌های سیاسی شیعی در عربستان:
۵۵	۴-۵- پیشینه جنبش‌های شیعی در عربستان:
۵۶	۴-۶- دیدگاه آل سعود نسبت به جنبش‌های شیعی عربستان:
۵۷	۴-۷- عکس‌العمل حکومت سعودی در قبال قیام شیعیان:
۵۸	۴-۹- حرکت‌های سیاسی شیعیان در دهه ۸۰:
۵۹	۴-۹- حرکت‌های سیاسی شیعیان در دهه ۹۰:
۶۱	۴-۱۰- عکس‌العمل حکومت در قبال تغییر موضع شیعیان:
۶۱	۴-۱۱- حکومت سعودی و روند اصلاحات از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۳:
۶۲	۴-۱۲- جنبش شیعیان از سال ۱۹۹۳ تا سال ۲۰۰۵:
۶۴	۴-۱۳- تغییر رویکرد شیعیان در قبال حکومت طی دو دهه گذشته:
۶۴	۴-۱۴- انتخابات و مشاخره اسلام گرایان و لیبرال‌ها:
۶۷	فصل پنجم:
۶۸	۵-۱- مقدمه:
۶۸	۵-۲- انقلاب اسلامی ایران:
۶۹	۵-۲-۱- شناخت انقلاب در ایران:
۷۰	۵-۲-۲- مشخصه‌های انقلاب اسلامی ایران:
۷۲	۵-۳- اثرات انقلاب اسلامی ایران بر حرکت‌های سیاسی:
۷۳	۵-۳-۱- در بعد ملی:
۷۴	۵-۳-۲- در بعد فراملی و منطقه‌ای:
۷۷	۵-۴- اثرات انقلاب اسلامی ایران بر حرکت‌های سیاسی شیعیان عربستان: